

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců Mgr. Barbory Berkové a JUDr. Zuzany Šnejdrové, Ph.D., ve věci žalobce **MUDr. J. V.**, zastoupeného Ing. J. D., bytem U., G. S. 1207, proti žalovanému **Odvolacímu finančnímu ředitelství** se sídlem Masarykova 31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Ostravě ze dne 21.9.2012, č.j. 3771/12-1500-807169, ve věci zřízení zástavního práva k nemovitosti

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou k soudu v zákonné lhůtě domáhá přezkoumání rozhodnutí Finančního ředitelství v Ostravě (jehož působnost přešla s účinností od 1.1.2013 podle zákona č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, v platném znění, na Odvolací finanční ředitelství, s nímž je nadále jednáno jako s žalovaným dle § 69 s.ř.s.) ze dne 21.9.2012, č.j. 3771/12-1500-807169, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Finančního úřadu ve Šternberku (dále jen „správce daně“) ze dne 25.1.2012, č.j. 5507/12/381922806035, jímž správce daně rozhodl o zřízení zástavního práva k nemovitostem ve vlastnictví žalobce k zajištění žalobcova daňového nedoplatku v celkové výši 547.693,- Kč.

Žalobce namítal, že rozhodnutí správce daně je nepřiměřené. Dále zdůraznil, že již ve správním řízení opakovaně poukazoval na skutečnost, že správce daně nezohlednil, že k dodatečnému doměření daně a vyčíslení značného penále došlo za situace, kdy při daňové kontrole za rok 2009 správce daně bezdůvodně vyřadil několik položek na straně výdajů, aniž provedl současně opravu na příjmové straně.

Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že v řízení o zajištění daně nelze přezkoumávat zákonnost rozhodnutí stanovujícího daň. Údajná pochybení při daňové kontrole, na základě jejíchž výsledků byla daň stanovena, jsou tudíž irelevantní. Je právem i povinností správce daně činit úkony směřující k zabezpečení úhrady daňových nedoplatků. V samotném činění takových úkonů proto nelze spatřovat nepřiměřenost postupu správce daně. Zřízení zástavního práva je mírnějším prostředkem k zabezpečení úhrady daně než daňová exekuce, neboť nedochází k bezprostřední majetkové újmě daňovému subjektu.

Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)], napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). V souladu s § 51 odst. 1 s.ř.s. rozhodl bez jednání.

Z obsahu správního spisu soud zjistil, že správce daně rozhodnutím ze dne 25.1.2012, č.j. 5507/12/381922806035 zřídil k zajištění žalobcova daňového nedoplatku evidovaného ke dni 25.1.2012 v celkové výši 547.693,- Kč zástavní právo k nemovitostem ve vlastnictví žalobce, a to k budově č.p. X, rodinný dům na pozemku parc. č. X, k tomuto zastavěnému pozemku, a dále pozemku parc. č.X, zahrada, vše v k.ú. Uničov. Správce daně specifikoval jednotlivé nedoplatky jejich aktuální výší, druhem daně, číslem jednacím rozhodnutí, jímž byla povinnost k zaplacení daně stanovena, a splatností. Žalobce v odvolání proti uvedenému rozhodnutí žádal o zvážení nutnosti zřizování zástavního práva s ohledem na skutečnost, že nikdy předtím nedošlo k případu, kdy by nedostal svým povinnostem plátce daně. Dále uvedl, že postup správce daně považuje za neadekvátní s ohledem na obří daňové úniky, k nimž ve společnosti dochází. Dále vysvětlil, že k nedoplatení daně došlo z důvodu, že proti jejímu doměření žalobce bezúspěšně brojil ve správním, a následně i soudním řízení, a dosud není přesvědčen o správnosti těchto rozhodnutí. Žalovaný v napadeném rozhodnutí ze dne 21.9.2012, č.j. 3771/12-1500-807169 uvedl, že námitky proti daňové kontrole či doměření daně mají místo pouze v nalézacím řízení, v řízení zajišťovacím se jimi již zabývat nelze. Zdůraznil povinnost správce daně daň nejen zjistit a stanovit, ale rovněž zabezpečit její úhradu s tím, že zřízení zástavního práva představuje

mírnější prostředek k zabezpečení úhrady daně než daňová exekuce. Dále poukázal na skutečnost, že žalobce neuvedl, jakým jiným způsobem by měla být zabezpečena úhrada jeho daňových povinností a eliminováno riziko správce daně, které je s ohledem na výši dlužné částky nezanedbatelné. O nepřiměřenosti použitého zajišťovacího prostředku by bylo možné dle žalovaného hovořit jen tehdy, pokud by výše zajišťovaného nedoplatku byla ve frapantním nepoměru k hodnotě předmětu zástavy, což však v daném případě splněno nebylo. Tvzení o případech obřích daňových úniků je dle názoru žalovaného zcela obecné a nelze z něj nijak dovodit, že by napadené rozhodnutí bylo zjevným excesem správce daně z jeho dosavadní správní praxe. Proto žalovaný odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí správce daně potvrdil.

Podle § 170 odst. 1 zákona č. 280/2009, daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „d.ř.“) může správce daně zřídit rozhodnutím zástavní právo k majetku daňového subjektu k zajištění jím neuhrazené daně za podmínek stanovených občanským zákoníkem, pokud tento zákon nestanoví jinak.

Soud předně uvádí, že ačkoli žalobce svou námitku nepřiměřenosti rozhodnutí správce daně nijak blíže nespecifikoval, zabýval se jí žalovaný v přezkoumávaném rozhodnutí v zásadě ze všech myslitelných hledisek a zcela přiléhavě. Krajský soud se ztotožňuje s žalovaným v jeho závěru, že dle § 1 odst. 2 d.ř. je povinností správce daně rovněž zabezpečit úhradu jím stanovené daně, nikoli daň toliko vyměřit. Za situace, kdy se daňový subjekt nachází v prodlení s úhradou daně, je tedy správce daně povinen učinit vhodná opatření směřující k úhradě, či alespoň zajištění daňové pohledávky. S ohledem na výši dlužné částky tak nelze nepřiměřenost v samotném zajištění dlužné daně spatřovat.

Ve vztahu k přiměřenosti hodnoty zástavy a výše zajišťované daňové pohledávky je nutno uvést, že d.ř. ani občanský zákoník neukládá správci daně povinnost objektivizovat (např. znaleckým posudkem) cenu nemovitostí, k nimž dle § 170 odst. 1 d.ř. hodlá zřídit zástavní právo. Nelze proto správci daně ani žalovanému vytýkat, že hodnotu zástavy v rozhodnutí nevyjádřil. Současně lze bezpečně tvrdit, že správce daně nepochybně z úřední činnosti disponuje takovými informacemi a znalostmi, které mu umožňují alespoň přibližnou hodnotu budoucí zástavy určit. Je pak zcela na daňovém subjektu, aby v zajišťovacím řízení namítal zřejmou nepřiměřenost hodnoty zástavy ve vztahu k výši daňových pohledávek zajišťovaných zástavním právem a aby tuto námitku prokázal relevantními důkazy. Žalobce však v posuzované věci břemeno tvrzení ani důkazní v tomto směru neunesl, neboť cenu zástav netvrdil ani nepředložil žádné důkazy prokazující zřejmou nepřiměřenost hodnoty zástavy ve vztahu k výši zajišťovaných daňových pohledávek. Krajský soud proto aprobejuje závěr žalovaného, že hodnota zastavených nemovitostí (rodinný dům se zahradou v Uničově) není ve zřejmém nepoměru k výši daňové pohledávky (547.693,- Kč).

Další nikoli nevýznamný argument týkající se poměru hodnoty zástavy ve vztahu k zajištěné pohledávce vyplývá ze skutečnosti, že zástavní právo zřizované správcem daně slouží nejen k zajištění daňové pohledávky, ale i jejího příslušenství, jímž je dle § 2 odst. 5 d.ř. mj. úrok. Konečná výše úroku z prodlení, který je dle § 252 d.ř. povinen platit daňový subjekt, jenž se ocitl v prodlení se zaplacením splatné daně, závisí na délce prodlení. Ta však není v době vydání rozhodnutí správce daně o zřízení zástavního práva známá. Již z tohoto důvodu je přinejmenším vhodné, aby hodnota zástavy byla vyšší než hodnota

zajišťovaných daňových pohledávek, neboť nelze vyloučit, že v době realizace zástavního práva (zpeněžení zástavy na návrh zástavního věřitele) bude příslušenství daňových pohledávek zajištěných zástavním právem mnohem vyšší, než tomu bylo v době zřízení zástavního práva.

Pokud by žalobce alespoň částečně dlužnou částku zaplatil dříve, než dojde k realizaci zástavního práva, je možné opětovně otázku přiměřenosti přezkoumat v rámci řízení o zastavení výkonu rozhodnutí (exekuce). Konečně i v případě, že by hodnota zástavy v okamžiku jejího zpeněžení převýšila hodnotu pohledávek zástavního věřitele, bude po uspokojení zástavního věřitele z výtěžku zpeněžení zástavy rozdíl vyplacen daňovému subjektu (zástavci). I z toho je patrné, že žalobce v pozici zástavce nemůže být nijak krácen na svých právech, pokud hodnota zástavy převyšuje hodnotu zajištěných daňových pohledávek.

Za zcela zásadní z pohledu přiměřenosti zřízení zástavního práva soud shodně s žalovaným považuje skutečnost, že žalobce správci daně nedoložil (ani netvrdil), že by vlastnil jiný majetek, jehož cena by lépe korespondovala výši zajišťovaných daňových pohledávek a jejich příslušenství, a který by tak mohl sloužit jako zástava přiměřenější hodnoty, či že by nabídl jiný akceptovatelný způsob zajištění či úhrady svých splatných daňových závazků (např. ručení apod.).

Krajský soud považuje též za nezbytné uvést, že rozhodnutí o zřízení zástavního práva k nemovitosti by mohlo být shledáno nezákonným toliko tehdy, byla-li by hodnota zástavy ve frapantním nepoměru k výši zajišťované pohledávky a jejího příslušenství a současně existoval jiný vhodnější způsob zajištění či úhrady daňové pohledávky.

S druhým žalobním bodem týkajícím se nesouhlasu žalobce s doměřením daně samotné se žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí rovněž zcela správně vypořádal. K přezkumu zákonnosti rozhodnutí, jimiž byla daň stanovena, slouží toliko řádné i mimořádné opravné prostředky nalézacího řízení, a dále má žalobce možnost brojit za podmínek stanovených s.ř.s. proti rozhodnutí o vyměření daně žalobou ve správním soudnictví. Žalobce, jak ostatně sám tvrdil, veškeré uvedené možnosti přezkumu rozhodnutí správce daně bezúspěšně uložil. V řízení o zřízení zástavního práva dle § 170 odst. 1 d.ř. již nelze správnost ani zákonnost vyměření daně přezkoumávat.

Na základě výše uvedeného krajský soud dospěl k závěru, že uplatněné žalobní námitky nejsou důvodné. Jelikož soud neshledal nezákonnost napadeného rozhodnutí ani vady řízení, které jeho vydání předcházelo, žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť procesně úspěšnému žalovanému dle obsahu spisu v řízení žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

V Ostravě dne 17.4.2014

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu